

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของเทศบาลเมืองลำพูน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบพนักงาน และผู้บริหารทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

เทศบาลเมืองลำพูนตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงจึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือดำเนินการ เพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานของเทศบาลเมืองลำพูนจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของเทศบาลเมืองลำพูนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้บังคับบัญชา โดยนำผลที่ได้มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของเทศบาลเมืองลำพูน ตามกรอบการประเมิน ความทุจริต ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกัน ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลเมืองลำพูนและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ความหมาย

ความเสี่ยงทางทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงทางทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลเมืองลำพูน ที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน กระบวนการ การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ตารางที่ ๑. ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
<u>การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง</u> การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง		√
<u>การรับของขวัญทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น</u> การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับ และอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		√

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมเข้าหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง		√		
การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		√		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับของความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น X รุนแรง
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๓	๖
การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	
การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง			√
การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้			√

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใจ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง	ดี		√	
การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	ดี		√	

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลเมืองลำพูน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

ประเด็นความเสี่ยง	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	การปรับปรุง/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดแล้วเสร็จ	หมายเหตุ
๑. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒๕๖๒ ๒. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร ๓. มีขั้นตอนการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญา ๔. การรายงานการให้หรือรับผลประโยชน์อื่น	กองคลัง/ งานพัสดุ	รายงานและเผยแพร่แผนต้นปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ในเว็บไซต์ของเทศบาลเมืองลำพูนและรายงานการดำเนินงาน รายเดือนและรายไตรมาสเสนอผู้บริหาร	ดำเนินการแล้วเสร็จ
๒. การรับของขวัญหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น	การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๑. เจ้าหน้าที่ของเทศบาลต้องไม่รับหรือถาปนนำถึงการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากทรัพย์สินอันควรได้ตามกฎหมายเว้นแต่การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ๒. ใช้บัตรอวยพรการลงนามในสมุดอวยพรหรือใช้บัตรแสดงความยินดีแทนการให้ของขวัญเพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนกฎระเบียบ อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการสร้างเสริมทัศนคติในการประหยัดให้แก่เจ้าหน้าที่ของเทศบาล	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	เทศบาลปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ , ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือการรับของขวัญเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และ หนังสือที่ มท. ๐๒๒๖.๒/ว ๗๕๒๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่องแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้หรือรับของขวัญ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์

ลงชื่อ

(นางสาวคนธ์ พิทยชัยกุล)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลเมืองลำพูน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

ประเด็นความเสี่ยง	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	การปรับปรุง/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	กำหนดแล้วเสร็จ	หมายเหตุ
๑. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชนในการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ๒๕๖๒ ๒. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร ๓. มีขั้นตอนการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญา ๔. การรายงานการให้หรือรับผลประโยชน์อื่น	กองคลัง/ งานพัสดุ	รายงานและเผยแพร่แผนต้นปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ในเว็บไซต์ของเทศบาลเมืองลำพูนและรายงานการดำเนินงาน รายเดือนและรายไตรมาสเสนอผู้บริหาร	ดำเนินการแล้วเสร็จ
๒. การรับของขวัญหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น	การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๑. เจ้าหน้าที่ของเทศบาลต้องไม่รับหรือถามนำถึงการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากทรัพย์สินอันควรได้ตามกฎหมายเว้นแต่การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมเนียม ๒. ใช้บัตรอวยพรการลงนามในสมุดอวยพรหรือใช้บัตรแสดงความยินดีแทนการให้ของขวัญเพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนกฎระเบียบ อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการสร้างเสริมทัศนคติในการประหยัดให้แก่เจ้าหน้าที่ของเทศบาล	เจ้าหน้าที่ ทุกคน	เทศบาลปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมเนียมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ , ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือการรับของขวัญเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และ หนังสือที่ มท. ๐๒๒๖.๒/ว ๗๕๒๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้หรือรับของขวัญ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์

ลงชื่อ

Lim Wit.

(นางเสาวคนธ์ พิทยชัยกุล)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

เสียน นายกเทศมนตรี

(นายประภัสร์ ภูเจริญ)

นายกเทศมนตรีเมืองลำพูน

นายจักรกฤษ ชื่นสุวรรณกุล

ปลัดเทศบาลเมืองลำพูน